

Český akademický spolek „Právník“ v Brně.

JUC. O. Horáček.

Není příjemno připomínati si události ze života studentského, které mu nebyly příliš ku cti a slávě. Ale mám-li se zmíniti o vzniku Č. A. S. „Právník“ v Brně, jsem nucen počítí oním známým usnesením A. Č. S. „Zory“ v Brně. Jest tomu něco přes rok, co starostlivý výbor tohoto spolku a po něm ne vícečlenná valná hromada se usnesla, že činným členem „Zory“ může býti jen akademik-technik. Chtěli si pomoci před nebezpečím příchodu posluchačů nových vysokých škol v Brně pro společenské postavení technika, a — pohřbili „Zoru“.

A v této době právníci právě konaři poslední porady ku zřízení krajského spolku právníků v Brně. Po vzájemné dohodě s kol. mediky, zemědělci a veterináři ustavil se ne krajský spolek právníků, ale spolek všech vysokoškolských posluchačů v Brně. Kol. JUDr. Korec, JUDr. Vohnout, Němec a několik jiných ujal se horlivě práce a zanedlouho byl základ položen. Předsedou zvolen kol. JUDr. Vohnout. Práce zřizováním vysokých škol v Brně přibývalo. Zvláště sociální referent měl pilno. Na 600 informačních dopisů bylo vyřízeno a pro ty, kteří osobně přijžděli do Brna plni obav a starostí o být a stravu, byla zřízena informační kancelář, kde se denně úřadovalo. Co bylo starostí, zakročování, deputací, účastí na komisích a všechna ta práce spočívala na bedrech několika lidí, kteří obětovali prázdniny a zůstali v Brně, aby hájili naše studentské zájmy, o něž se tak málo Brno zajímá.

Vysoké školy v Brně byly otevřeny, na fakultách utvořily se samostatné spolky, když se Č. A. S. jednohlasně usnesl, že fakultní spolky mají býti jednotky úplně samostatné.

Ale spolek, který za tak krátkou dobu vykonal gigantskou práci, neměl se rozjetí. 75% všech členů byli právníci a ti se rozhodli se souhlasem všech ostatních na sůzení Č. A. S. na spolek fakultní a sice právnícký s dodatkem v názvu „Právník“. To jest první list historie našeho spolku. Po odchodu kol. Dr. Vohnouta, jenž přes to, že dnáha umělecká ho cele zajímá, zůstal našim uměleckým referentem, zvolen předsedou Č. A. S. „Právník“, nyní již fakultního spolku na právnické fakultě Masarykovy university v Brně kol. O. Horáček, jednatelem kol. Emil Pavelka.

Úkoly čistě stavovské určovaly směr spolkové politiky. Ples, který v každém směru se zdařil, byl, řekl bych, prvním ale velmi jistým uvedením a získáním brněnské společnosti, přednáška prof. JUDra K. Engliše na théma „Státní správa měny“ prvním pevným krokem na poli vědeckovzdělavacím.

Zařizena čítárna, studovna a úřední místnost spolku v budově právnické fakulty, spolupracováno na reorganizaci studentstva, na řešení otázek sociálních, organizováno vydávání lithografií, založen kroužek přátel angličtiny, sportovců, šachistů — zkrátka máme před sebou program, cíl a vzor — pražský Všehrd.

Literatura.

Dvě knížky o republice vyšly v „Občanské knihovně“ (čís 1. a 2.). Autor, profesor brněnské university dr. Bohumil Baxa, pojednává v nich pod tituly „Republika“ a „Formy republiky“ o základních pojmech a druzích republik způsobem velmi populárním, jak toho vyžaduje určení sbírky, v níž vyšly. Leckde vadí při četbě neurčitost výrazu, patrný spěch v práci a konečně i neujasněné stanovisko spisovatelovo, jenž se nerozhoduje pro žádný typ republiky a ponechává rozhodnutí nedobře informovanému čtenáři. Hlavně z tohoto důvodu bohužel jest to proti knize téhož autora „Stát“ (Pr., Vlímeck, „Za vzděl.“, sv. 95., 12°, str. 48, Kč. —.60) — krok nazpět. Tato knížka, třeba o republice pojednává úžeji než nynější dvě brožurky, podává populárním slohem mnohem více. Ani geneze našeho státu není v knížce „Republika“ blíže objasněna. Budiž při té příležitosti upozorněno na dílko univ. profesora z Krakova Rostworowského „Jak v naší době vzniká stát?“ (Sborník „Paprsky“, čís. 1., 12°, str. 16, vyd. Bunata, Bojkovice, Morava, poštou 30 hal.), v němž Rostworowski znamenitě a přece stručně probral historický vývoj jednotlivých útvarů státních a takřka věštecky již roku 1917 naznačil budoucí vývoj československého státu. Ča.

Mezinárodní styky králů českých v přičině Slezska. Podle přednášky v Právnické jednotě napsal dr. M. Stieber. Zvláštní otisk z časopisu „Právník“, roč. LVIII., seš. 12., str. 13, 8°. Mezinárodní styky králů českých v přičině Slezska jsou dvojího druhu. Jednak ty, jež králové čeští měli se suverenními knížaty polskými, jednak ony, v něž vcházelí králové čeští, páni Slezska, s panovníky jiných zemí. První byly až do králů Jana Lucemburského a Karla IV., kteří uvedli Slezsko pod své panství. Od té doby vcházejí panovníci čeští ve styky s panovníky cizích států, hlavně polskými. Hlavním předmětem smluv česko-polských byla úprava hranic, otázka pravomoci soudní nad proviníci za hranice uprchnuvší atd. I s jinými panovníky králové čeští uzavírali mezinárodní smlouvy o Slezsku, jako s markrabstvím brandborským, s králem uherským Matiašem. — Hlavní důraz celé práce jest položen na druhou kapitolu, kde Stieber vylučuje mezinárodní poměr Slezska za válek s pruským králem Friedrichem II. Vypisuje, na čem se zakládaly nároky Friedricha II. na Slezsko a hlavní ustanovení mírových smluv po válkách prusko-rakouských s králem pruským uzavřených. Zmiňuje se o vědeckém boji, který byl sveden se